

FiinGroup cảnh báo áp lực thanh khoản tăng cao, lãi suất huy động ngân hàng có thể bước vào chu kỳ tăng mới

07:46 18/04/2026

Ngành ngân hàng đang bước vào năm 2026 với nhiều sức ép mới khi tăng trưởng tín dụng tiếp tục vượt xa tốc độ huy động vốn, tạo ra khoảng chênh lệch đáng chú ý về thanh khoản trong toàn hệ thống. Theo đánh giá của FiinGroup, diễn biến này có thể buộc các ngân hàng phải nâng mạnh lãi suất tiền gửi, đặc biệt ở kỳ hạn dài, nhằm củng cố nguồn vốn trung và dài hạn.

Trong Báo cáo Tâm điểm Ngành Ngân hàng 2026, FiinGroup cho biết, năm 2025 ghi nhận mức tăng trưởng tín dụng khoảng 19%, trong khi tiền gửi khách hàng chỉ tăng 11,4%. Chênh lệch lớn giữa hai chỉ số quan trọng này cho thấy dòng vốn huy động chưa theo kịp nhu cầu cho vay, khiến nhiều ngân hàng phải sử dụng thêm nguồn lực thanh khoản để duy trì đà tăng trưởng.

Theo giới phân tích, sau giai đoạn mở rộng tín dụng mạnh trong hai năm liên tiếp, hệ thống ngân hàng sẽ phải đối mặt áp lực cân đối vốn rõ nét hơn trong năm nay. Khi nhu cầu vốn của nền kinh tế vẫn ở mức cao, trong khi khả năng huy động không tăng tương ứng, cạnh tranh lãi suất đầu vào được dự báo sẽ nóng lên.

Sau hai năm tăng trưởng nóng, ngành ngân hàng sẽ phải đối mặt với áp lực thanh khoản đáng kể xuyên suốt năm 2026

FiinGroup nhận định, lãi suất tiền gửi có khả năng tăng đáng kể trong năm 2026, nhất là ở các kỳ hạn từ 6 tháng trở lên. Đây là nhóm kỳ hạn quan trọng giúp ngân hàng cải thiện cơ cấu nguồn vốn và đáp ứng các chuẩn mực an toàn thanh khoản ngày càng chặt chẽ.

Không chỉ tiền gửi truyền thống, các công cụ huy động khác như chứng chỉ tiền gửi hoặc trái phiếu ngân hàng cũng có thể được đẩy lãi suất lên cao hơn để thu hút dòng tiền nhàn rỗi từ thị trường. Xu hướng này phản ánh nhu cầu cấp thiết của các tổ chức tín dụng trong việc xây dựng nguồn vốn ổn định hơn thay vì phụ thuộc lớn vào tiền gửi ngắn hạn.

Một yếu tố khác được cho là sẽ tác động mạnh đến hoạt động ngân hàng năm nay là chính sách điều hành thận trọng hơn từ Ngân hàng Nhà nước. Theo FiinGroup, hạn mức tăng trưởng tín dụng có thể tiếp tục được kiểm soát chặt, trong đó tăng trưởng cho vay từng giai đoạn sẽ được giám sát sát sao hơn nhằm đảm bảo an toàn hệ thống.

Đáng chú ý, lĩnh vực bất động sản được dự báo tiếp tục chịu kiểm soát chặt hơn về dòng vốn. Khi tỷ lệ tín dụng trên GDP đã ở mức cao, cơ quan quản lý nhiều khả năng sẽ yêu cầu các ngân hàng phân bổ vốn chọn lọc hơn, ưu tiên các dự án có pháp lý rõ ràng, khả năng hấp thụ tốt và nhu cầu thực.

Điều này đồng nghĩa với việc dòng vốn vào bất động sản sẽ không còn dồi dào như giai đoạn trước. Các doanh nghiệp phụ thuộc lớn vào tín dụng ngân hàng có thể đối mặt thách thức tiếp cận vốn, trong khi ngân hàng cũng phải thận trọng hơn với chất lượng tài sản đảm bảo.

Về rủi ro nợ xấu, FiinGroup cho rằng, bức tranh hiện tại chưa phản ánh đầy đủ áp lực tiềm ẩn. Tỷ lệ nợ xấu năm 2025 duy trì quanh mức 1,9%, song kết quả này phần nào đến từ hoạt động xử lý nợ tích cực và tăng trưởng tín dụng nhanh. Khi tốc độ cho vay chậm lại, áp lực nợ xấu thực tế có thể bộc lộ rõ hơn.

Trong khi đó, biên lãi ròng (NIM) toàn ngành được dự báo tiếp tục thu hẹp. Nguyên nhân là chi phí huy động vốn tăng lên do cạnh tranh lãi suất, trong khi lãi suất cho vay khó tăng tương ứng vì áp lực hỗ trợ doanh nghiệp và cạnh tranh thị phần.

FiinGroup cho rằng, năm 2026 sẽ là giai đoạn phân hóa rõ rệt giữa các nhóm ngân hàng. Những ngân hàng lớn, sở hữu nguồn tiền gửi không kỳ hạn (CASA) tốt, hệ sinh thái dịch vụ mạnh và nền tảng vốn vững chắc sẽ có lợi thế lớn hơn trong việc kiểm soát chi phí vốn.

Ngược lại, các ngân hàng quy mô nhỏ có thể phải đứng trước lựa chọn khó khăn: tăng vốn điều lệ để đáp ứng tiêu chuẩn an toàn hoặc chấp nhận giảm tốc độ tăng trưởng để bảo toàn thanh khoản.

Theo đánh giá chung, năm 2026 sẽ là năm đề cao năng lực quản trị rủi ro và sức bền tài chính. Trong bối cảnh chi phí vốn gia tăng và thanh khoản chịu sức ép, ngân hàng nào chủ động tái cơ cấu nguồn vốn sớm sẽ có nhiều cơ hội duy trì đà tăng trưởng ổn định.

Nam Sơn